

ชื่อวิทยานิพนธ์

การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์

นางสาวกัลยาณี พลศักดิ์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์อุไรวรรณ อินทรีย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิลฉวี พัทธกัญ)

..... กรรมการ
(อาจารย์วรเทพ ฉิมทิม)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิคการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ 2) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนบ้านห้วยลึก อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย จำนวน 34 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ แผนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบ Jigsaw II จำนวน 25 แผนการสอน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบบันทึกผลการใช้แผนการสอน แบบสัมภาษณ์ แบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียน แบบฝึกหัดและแบบทดสอบย่อย 3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีวงจรปฏิบัติการ 5 วงจร คือ วงจรปฏิบัติการที่ 1 ประกอบด้วยแผนการสอนที่ 1 - 5 วงจรปฏิบัติการที่ 2 ประกอบด้วยแผนการสอนที่ 6 - 10 วงจรปฏิบัติการที่ 3 ประกอบด้วยแผนการสอนที่ 11 - 14 วงจรปฏิบัติการที่ 4 ประกอบด้วยแผนการสอนที่ 15 - 18 และวงจรปฏิบัติการที่ 5 ประกอบด้วยแผนการสอนที่ 19 - 25 โดยใช้รูปแบบการสอนที่สร้างขึ้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกการสังเกต สัมภาษณ์ และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น เมื่อสิ้นสุดในแต่ละวงจรปฏิบัติทำการทดสอบย่อย เพื่อประเมินพัฒนาการ การเรียนรู้ ความกระตือรือร้นความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม แล้วจึงสะท้อนผลการปฏิบัติที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึก การสังเกต การสัมภาษณ์นักเรียน การเขียนแสดงความคิดเห็นของนักเรียน และผลงานของนักเรียนมาวิเคราะห์อภิปราย เพื่อปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนในวงจรต่อไปให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบ Jigsaw II มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 คือ คิดเป็นร้อยละ 82.50 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 85.29 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์จำนวนนักเรียนที่กำหนดไว้ร้อยละ 80
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบ Jigsaw II เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ การร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก มีทักษะการทำงานกลุ่ม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่ม
3. ได้รูปแบบการสอนที่พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 4 ชาติไทย โดยเน้นการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบ Jigsaw II ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำ เป็นการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และทบทวนความรู้เดิม 2) ขั้นสอน ครูเสนอประเด็นปัญหาที่ต้องศึกษาแก่นักเรียน 3) ขั้นการศึกษากลุ่มย่อย มี 4 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นการเตรียมเนื้อหา (2) ขั้นการอ่าน (3) ขั้นอภิปรายกลุ่มย่อย (4) ขั้นรายงานผลการศึกษาต่อกลุ่มย่อยเดิม 4) ขั้นสรุป เป็นการสรุปหลักการ มโนคติหรือความรู้ที่ศึกษามาให้ชัดเจนถูกต้อง 5) ขั้นการทดสอบย่อยหลังจากเรียนจบในแต่ละวงจร เพื่อประเมินความเข้าใจในบทเรียน และประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม